VOLAR

No tenim pas pretensió ni desig d'admirar el lector amb el relat de vols més o menys heroics o d'heroicitats dutes a terme des d'un avió. No. Volem, només, contar d'uns vols realitzats en avionetes senzilles, colomes blanques que en lloc de murmurar brunzen, i que se'n van vers els núvols altíssims amb una gràcia corprenedora, amb una majestat que us les fa admirables, amb una elegància que no podeu passar sense posar-les-hi amor bon punt les veieu i les sentiu, i us afollen d'estimació quan heu anat amb elles a fer un passeig per la quietor dels aires.

Ocells conduïts per homes senzills, planers, que no us parlen de valenties ni de perills, que no us contaran rareses inversemblants, però que s'enlairen, recorren l'espai, davallen, damunt d'aquells aparells blancs que duen noms com si talment fossin damisel·les, i que fa anys que compleixen llur comès sense una avaria, sense una imprudència, amb tanta seguretat com és possible demanar a unes màquines que sembla mentida que es sostinguin en l'aire si no és pels dos miracles: el de la perfecció en la construcció, i el dels mèrits dels homes qui les condueixen.

Aquests homes els veureu i comprendreu amables, d'una catalanitat i d'uns entusiasmes tan grans que, per molt que els hagin lloat els qui abans que nosaltres els conegueren i amb ells s' envolaren atmosfera amunt, no serà de més que insistim per tal que no resti ja ningú a casa nostra que no n'endivini les lloables activitats i no en sàpiga els talents, les meritòries gestes, la imponderable manera com us relaten de quina faisó han anat avançant per aquest camí que -sembla- totjust ara es comença d'obrir entre nosaltres, gràcies a l'abnegació, al sacrifici, a l'entusiasme d'ells; aquests homes que si avui els tenim per amics, vosaltres els hi tindreu demà si demà els tracteu; si avui els hem jutjat enginyosos, vos en convencereu demà que hàgiu fet una ascensió i un descens en companyia d'un d'ells. Ah! i no espereu Sant Jaume, que és massa lluny; d'ací allà, encara hi ha dos diumenges per aprofitar, i les vigílies: setmanes «angleses» però amb pessetes baixes en comptes de lliures altes......

La cosa fou així: hi hagué les festes mistralenques; el dilluns d'elles, aquell excel·lent amic nostre i de les nostres coses qui es diu Pere Francis i Ayrol havia de marxar precisament aquella tarda vers la seva terra rossellonesa. I un dels catalans qui s'honoren amb la seva amistat, En Ricard Carreres i Valls, el codescobridor de la catalanitat de Colom, convidà a Francis Ayrol i a nosaltres a fer uns vols. Tothom acceptà, sense demanar d'on li venia a l'il·lustre advocat això de volar, i pensant si potser seria de «perseguir» un Colom català; ell, però, ens féu confessió de que mai no havia anat en avió i que aquell dia rebria el bateig de l'aire amb el seu fill, Pilot de l'Aeròdrom Canudes —Canudes, Carreres, Xuclà, Foyé......—. Hom anà al Prat: mes el temps era curt, i sols volà En Francis, el Català de Perpinyà; després, l'imitaren En Cardona i En Creus, mentre l'altra gent anava a l'estació a acomiadar l'amic. L'historiador Carreres i Valls, aleshores, per tal de deixar totalment complert el convit, ens «comminà» a una nova visita i al bateig de l'aire els qui, com ell mateix, encara no l'haguessin rebut, visita que ara relatem, enc que nosaltres fóssim ja batejats i rebatejats aeriament.

La senzillesa, la seguretat, la cura i control del funcionament i de les peces; la manera planera com us conten com ha anat creixent l'aeròdrom i us diuen el poc que cal per a fer-lo més gran, importantíssim sots el punt de vista d'entitat civil; l'amabilitat d'aquests herois de l'aire; el «Ford» que els porta i els duu i té pintades unes lletres que diuen «Spirit of Prat», i que diríeu desgavellat però fa la feina de transportar pilots i alumnes; tot contribuiria a encantar-vos. La vèrbola agradabilíssima d'En Canudes, corrent, sense ditirambes, pràctica, amb demostracions d'hores de vol, de passatgers transportats, d'absència d'avaries i accidents; el seu entusiasme que esvaeix les lamentacions que pogués presentar per la mancança d'ajut ferm, fins ara; el seu optimisme que no l'atueix ni fent les comparacions amb altres menes d'esport no tan interessants, baix tots els punts de mira, com el de la navegació aèria; són consideracions que us porten a pensar que és indispensable que es facin o creïn beques per a alumnes aviadors, futurs Pilots Civils Catalans que, com els que ara hi ha, pocs i bons, sabran fer agradable no sols el volar per damunt de muntanyes i mars mes també el passar estones en l'aeròdrom, en conversa corrent, sense exageracions de valenties que sovint sols són en la imaginació del contista, amb entusiasme, però, que els haurà vingut del mestratge que els actuals Pilots Civils Catalans els hauran sabut donar.

I així fou com nosaltres ens oferírem a demanar en nom de la Unió Catalanista als Catalans d'Amèrica que institueixin una beca de Pilot Aviador Civil Català, ço que ja hem fet en aquests moments i que tenim esperança que reeixirà. Constituirà, la creació d'aquesta beca, un estímul per als nostres Ajuntaments i Diputacions, per als nostres particulars milionaris. I serà un record d'aquesta diada en què, invitats per l'historiador Ricard Carreres i Valls, férem vols per damunt la ciutat, demés d'ell, i en les avionetes «madrilenya» i «Montserrat», pilotades per En Canudes i En Carreres, els companys Jaume Aiguader i Miró, Antoni Carbonell, Isidre Casals, Josep Castanyer, Abelard Quer, tots els quals reberen el bateig, i el sotasignat que acceptava amb gust la confirmació d'aquest goig superior al que proporcionen els esports hípics, ciclistics, automobilístics, i que nosaltres sols li trobem comparació, enc que en sentit diametralment oposat, en el de la natació.

JULIOL, 930 — VICENS A. BALLESTER.